

دانشگاه کاشان

دانشکده علوم انسانی

گروه علوم تربیتی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی درسی

عنوان:

بررسی و شناسایی خلاءهای موجود تربیت جنسی در برنامه درسی

دانشگاهی از دیدگاه دانشجویان

استاد راهنما:

دکتر محمد امینی

استاد مشاور:

دکتر حمید رحیمی

توسط:

زهرا رسولی

بهمن ۱۳۹۳

تقدیم به:

پدر بزرگوار و مادر مهربانم

به پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمه ایثار

به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان که در این

سردترین روزگاران بهترین پشتیبان است

به پاس قلب های بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در

پناهندگان به شجاعت می گراید

و به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند

و تقدیم به

همسر مهربانم

به پاس قدردانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از

سلامت و امنیت و آرامش و آسایش را برایم فراهم آورده است.

تشکر و قدردانی

نمی توانم معنایی بالاتر از تقدیر و تشکر پر زبانم جاری سازم و سپاس خود را در وصف اساتید گرانقدر جناب آقای دکتر محمد امینی استاد راهنما و آقای دکتر حمید رحیمی استاد مشاور آشکار نمایم که هر چه گویم و سراپیم، کم گفته ام. چرا که از هیچ کمکی در این زمینه پر من دریغ ننمودند و بدون راهنمایی های ایشان، این پژوهش به نتیجه مطلوب نمی رسید؛ و از استاد فرزانه و دلسوز؛ جناب آقای دکتر یزدخواستی که زحمت داوری این رساله را متقبل شدند؛ کمال تشکر و قدردانی را دارم.

چکیده

یکی از رسالت های اساسی نظام آموزشی هر کشور پرورش افرادی سالم و آماده سازی آنان برای تشکیل خانواده و همچنین حضور مثبت و مؤثر در جامعه است. هدایت فراگیران برای دستیابی به هدف های مطلوب در زندگی، لزوم تربیت جنسی را برای رسیدن به این اهداف نشان می دهد. هدف این پژوهش بررسی و شناسایی خلاءهای موجود تربیت جنسی در برنامه درسی دانشگاهی از دیدگاه دانشجویان بود. سؤالات تحقیق با در نظر گرفتن بررسی و شناسایی خلاءهای موجود تربیت جنسی در برنامه درسی دانشگاهی از دیدگاه دانشجویان بر حسب ویژگی های دموگرافیک (جنسیت، وضعیت تأهل، دانشگاه محل تحصیل، مقطع تحصیلی، معدل و سال ورود) طراحی گردید. نوع تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر روش، توصیفی - پیمایشی بوده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه های کاشان، علوم پزشکی و آزاد شهر کاشان در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ به تعداد ۱۵۲۳۵ نفر بوده که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای متناسب با حجم ۲۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب گردید. در این پژوهش از یک پرسشنامه محقق ساخته تربیت جنسی دارای ۲۸ سؤال بسته پاسخ با مقیاس پنج درجه ای لیکرت استفاده شد. ضریب پایایی پرسشنامه تربیت جنسی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ درصد برآورد گردید. روایی پرسشنامه به صورت محتوایی و سازه مورد تأیید قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS19 در دو سطح آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون t تک نمونه ای، آزمون t مستقل، آزمون تحلیل واریانس و ضریب همبستگی پیرسون) صورت گرفت. یافته ها نشان داد میانگین خلاءهای تربیت جنسی در مؤلفه های اهداف، محتوا، روش های اجرا، تجارب و فرصت های یادگیری، کارکرد نهادهای فرهنگی و مشاوره ای، جو و فضای حاکم بر دانشگاه، بالاتر از حد متوسط بوده است. تفاوت معناداری بین دیدگاه دانشجویان بر حسب جنسیت، وضعیت تأهل، دانشگاه محل تحصیل، مقطع تحصیلی و معدل و سال ورود وجود ندارد.

کلمات کلیدی: تربیت جنسی، برنامه درسی، آموزش عالی، دانشجویان، دانشگاه.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

۲.....	مقدمه
۳.....	۱-۱- بیان مسئله
۷.....	۱-۲- اهمیت و ضرورت پژوهش
۹.....	۱-۳- اهداف تحقیق
۱۰.....	۱-۴- فرضیات تحقیق
۱۲.....	۱-۵- تعریف متغیرها
۱۲.....	۱-۵-۱- تعاریف نظری
۱۴.....	۱-۵-۲- تعاریف عملیاتی

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱۹.....	مقدمه
۲۰.....	۱-۲- تبیین مفهوم تربیت و تربیت جنسی
۲۹.....	۲-۲- رفتار و تمایلات جنسی از دیدگاه روان شناسان
۳۸.....	۳-۲- دیدگاه های موجود در زمینه تربیت جنسی

۴۳	..... جایگاه عناصر برنامه درسی در تربیت جنسی
۴۳	..... ۱-۴-۲ اهداف
۵۱	..... ۲-۴-۲ محتوا
۵۹	..... ۳-۴-۲ تجارب و فرصت های یادگیری
۶۲	..... ۴-۴-۲ روش های اجرا
۶۵	..... ۵-۴-۲ کارکرد نهادهای فرهنگی و مشاوره ای
۶۷	..... ۶-۴-۲ جو و فضای حاکم
۷۱	..... ۵-۲ هویت جنسی
۷۴	..... ۶-۲ پیشینه تحقیق
۷۴	..... ۱-۶-۲ تحقیقات داخلی
۸۰	..... ۲-۶-۲ تحقیقات خارجی

فصل سوم: روش شناسی تحقیق

۹۲	..... مقدمه
۹۳	..... ۱-۳ روش تحقیق
۹۴	..... ۲-۳ جامعه آماری
۹۴	..... ۳-۳ تعیین حجم نمونه
۹۶	..... ۴-۳ روش نمونه گیری
۹۷	..... ۵-۳ ابزار اندازه گیری

۹۹ ..... ۳-۶- روایی

۱۰۱ ..... ۳-۷- پایایی

۱۰۳ ..... ۳-۸- روش جمع آوری اطلاعات

۱۰۴ ..... ۳-۹- شیوه تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۱۰۷ ..... مقدمه

۱۰۸ ..... ۴-۱- بخش اول: توصیف مشخصات فردی نمونه آماری

۱۰۸ ..... ۴-۱-۱- جنسیت

۱۰۹ ..... ۴-۱-۲- وضعیت تأهل

۱۱۰ ..... ۴-۱-۳- دانشگاه محل تحصیل

۱۱۱ ..... ۴-۱-۴- مقطع تحصیلی

۱۱۳ ..... ۴-۱-۵- معدل

۱۱۴ ..... ۴-۱-۶- سال ورود

۱۱۶ ..... ۴-۲- بخش دوم: تحلیل توصیفی پرسشنامه

۱۲۴ ..... ۴-۳- بخش سوم: تجزیه و تحلیل سؤالات پژوهش

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱۴۱ ..... مقدمه

۱۴۲ ..... ۵-۱- خلاصه موضوع و روش ها

۱۴۳ ..... ۲-۵- یافته های تحقیق

۱۵۱ ..... ۳-۵- پیشنهادات

۱۵۱ ..... ۱-۳-۵- کاربردی

۱۵۴ ..... ۲-۳-۵- پیشنهادات برای تحقیقات آینده

۱۵۵ ..... ۴-۵- محدودیت ها

۱۵۸ ..... منابع و مأخذ

۱۷۲ ..... پیوست

فهرست جدول ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲- خلاصه فصل دوم	۸۷
جدول ۱-۳- توزیع فراوانی جامعه آماری بر حسب دانشگاه	۹۴
جدول ۲-۳- توزیع حجم نمونه دانشگاه های شهر کاشان	۹۷
جدول ۳-۳- درجه بندی و نحوه ارزش گذاری گویه های پرسشنامه بر مبنای مقیاس درجه بندی لیکرت	۹۸
جدول ۴-۳- انطباق سؤال های پرسشنامه با هر یک از مؤلفه های پژوهش	۹۸
جدول ۵-۳- نتایج برازش مدل معادلات ساختاری	۱۰۱
جدول ۶-۳- ضریب پایایی هر یک از مؤلفه های تربیت جنسی	۱۰۳
جدول ۱-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب جنسیت	۱۰۸
جدول ۲-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب وضعیت تأهل	۱۰۹
جدول ۳-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب دانشگاه محل تحصیل	۱۱۰
جدول ۴-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب مقطع تحصیلی	۱۱۱
جدول ۵-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب معدل	۱۱۳
جدول ۶-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب سال ورود	۱۱۴
جدول ۷-۴- تحلیل توصیفی پرسشنامه تربیت جنسی (مؤلفه اهداف)	۱۱۶

- جدول ۴-۸- تحلیل توصیفی پرسشنامه تربیت جنسی (مؤلفه محتوا)..... ۱۱۷
- جدول ۴-۹- تحلیل توصیفی پرسشنامه تربیت جنسی (مؤلفه روش های اجرا)..... ۱۱۸
- جدول ۴-۱۰- تحلیل توصیفی پرسشنامه تربیت جنسی (مؤلفه تجارب و فرصت های یادگیری)..... ۱۱۹
- جدول ۴-۱۱- تحلیل توصیفی پرسشنامه تربیت جنسی (مؤلفه کارکرد نهادهای فرهنگی و مشاوره ای)..... ۱۲۱
- جدول ۴-۱۲- تحلیل توصیفی پرسشنامه تربیت جنسی (مؤلفه جو و فضای حاکم بر دانشگاه)..... ۱۲۲
- جدول ۴-۱۳- آزمون نرمال بودن داده ها..... ۱۲۴
- جدول ۴-۱۴- تحلیل توصیفی وضعیت تربیت جنسی دانشجویان..... ۱۲۵
- جدول ۴-۱۵- آزمون t جهت مقایسه تربیت جنسی دانشجویان..... ۱۲۶
- جدول ۴-۱۶- تحلیل توصیفی وضعیت مؤلفه اهداف..... ۱۲۶
- جدول ۴-۱۷- آزمون t جهت مقایسه مؤلفه اهداف..... ۱۲۷
- جدول ۴-۱۸- تحلیل توصیفی وضعیت مؤلفه محتوا..... ۱۲۷
- جدول ۴-۱۹- آزمون t جهت مقایسه مؤلفه محتوا..... ۱۲۷
- جدول ۴-۲۰- تحلیل توصیفی وضعیت مؤلفه روش های اجرا..... ۱۲۸
- جدول ۴-۲۱- آزمون t جهت مقایسه مؤلفه روش های اجرا..... ۱۲۸
- جدول ۴-۲۲- تحلیل توصیفی وضعیت مؤلفه تجارب و فرصت های یادگیری..... ۱۲۹

- جدول ۴-۲۳- آزمون t جهت مقایسه مؤلفه تجارب و فرصت های یادگیری ۱۲۹
- جدول ۴-۲۴- تحلیل توصیفی وضعیت مؤلفه کارکرد نهادهای فرهنگی و مشاوره ای ۱۳۰
- جدول ۴-۲۵- آزمون t جهت مقایسه مؤلفه کارکرد نهادهای فرهنگی و مشاوره ای ۱۳۰
- جدول ۴-۲۶- تحلیل توصیفی وضعیت مؤلفه جو و فضای حاکم بر دانشگاه ۱۳۱
- جدول ۴-۲۷- آزمون t جهت مقایسه مؤلفه جو و فضای حاکم بر دانشگاه ۱۳۱
- جدول ۴-۲۸- ماتریس همبستگی بین هر یک از مؤلفه های تربیت جنسی ۱۳۲
- جدول ۴-۲۹- تحلیل توصیفی خلاءهای تربیت جنسی دانشجویان بر حسب جنسیت ۱۳۳
- جدول ۴-۳۰- آزمون t جهت مقایسه میزان خلاءهای تربیت جنسی بر حسب جنسیت ۱۳۴
- جدول ۴-۳۱- تحلیل توصیفی خلاءهای تربیت جنسی دانشجویان بر حسب وضعیت تأهل ۱۳۴
- جدول ۴-۳۲- آزمون t جهت مقایسه میزان خلاءهای تربیت جنسی بر حسب وضعیت تأهل ۱۳۵
- جدول ۴-۳۳- تحلیل توصیفی خلاءهای تربیت جنسی دانشجویان بر حسب دانشگاه محل تحصیل ۱۳۵
- جدول ۴-۳۴- مقایسه نظر دانشجویان در مورد خلاءهای تربیت جنسی بر حسب دانشگاه محل تحصیل ۱۳۶
- جدول ۴-۳۵- تحلیل توصیفی خلاءهای تربیت جنسی دانشجویان بر حسب مقطع تحصیلی ۱۳۶
- جدول ۴-۳۶- آزمون t جهت مقایسه میزان خلاءهای تربیت جنسی بر حسب مقطع تحصیلی ۱۳۷
- جدول ۴-۳۷- تحلیل توصیفی خلاءهای تربیت جنسی دانشجویان بر حسب معدل ۱۳۷

جدول ۴-۳۸- مقایسه نظر دانشجویان در مورد خلاءهای تربیت جنسی بر حسب معدل ... ۱۳۸

جدول ۴-۳۹- تحلیل توصیفی خلاءهای تربیت جنسی دانشجویان بر حسب سال ورود .. ۱۳۹

جدول ۴-۴۰- مقایسه نظر دانشجویان در مورد خلاءهای تربیت جنسی بر حسب سال ورود ۱۳۹

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۹۹.....	نمودار ۳-۱- تحلیل ساختاری پرسشنامه تربیت جنسی.....
۱۰۹.....	نمودار ۴-۱- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب جنسیت.....
۱۱۰.....	نمودار ۴-۲- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب وضعیت تأهل.....
۱۱۱.....	نمودار ۴-۳- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب دانشگاه محل تحصیل.....
۱۱۲.....	نمودار ۴-۴- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب مقطع تحصیلی.....
۱۱۳.....	نمودار ۴-۵- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب معدل.....
۱۱۵.....	نمودار ۴-۶- توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب سال ورود.....
۱۲۵.....	نمودار ۴-۷- توزیع نرمال داده ها.....

فصل اول

طرح تحقيق

مقدمه

نوجوانی و جوانی به عنوان یکی از حساس ترین مراحل زندگی هر فرد زمان ظهور و بروز بسیاری از خواسته و نیازهای زیستی و روانی^۱ فرد است. یکی از عوامل بسیار مهمی که در این دوره می تواند سلامت جسمی و روحی فرد را به مخاطره بیندازد، مسائل جنسی و عدم آگاهی نوجوانان و جوانان از شیوه و رویکرد مناسب نسبت به آن می باشد. به همین دلیل، تربیت جنسی^۲ به عنوان یکی از کارکردهای اصلی نظام آموزشی ضرورت می یابد. تربیت جنسی سرمایه امروز برای زندگی بهتر در آینده است. خصوصی ساختن و مرموزسازی تربیت جنسی باعث می شود که بسیاری از نوجوانان و جوانان فاقد آگاهی های لازم و مهارت های مناسب جهت مقابله با موقعیت های پرخطر جنسی باشند و در چنین موقعیت هایی مشکلاتی نظیر رفتارهای پرخطر جنسی، عدم آگاهی از بیماری های ناشی از بی بند و باری جنسی، عدم آگاهی در زمینه همسرگزینی و رعایت اصول لازم در ارتباطات زناشویی، ناتوانی در روابط صحیح بین فردی، ندانستن حدود شرع و اخلاق در تعاملات با جنس مخالف، آنان را به شدت آسیب پذیر می سازد. بدین ترتیب غفلت دست اندرکاران تعلیم و تربیت سؤالات و ابهامات نوجوانان و جوانان را بی پاسخ می گذارد و به همین دلیل آسیب های ناشی از بلوغ، جوانان را تهدید خواهد کرد. از سوی دیگر، چگونگی تربیت جنسی از مسائل بسیار مهم است چرا که تربیت جنسی نیز مانند دیگر ابعاد تربیت وابسته به ارزش های حاکم بر جامعه است و علاوه بر این باید متناسب با سن فراگیران و مقتضیات و شرایط فرهنگی صورت گیرد تا نتایج دلخواه را عاید فرد و جامعه گرداند. بنابراین با توجه به نقش بی بدیل نظام آموزش عالی در

---

¹- Physiological & Psychological Needs

²- Sexual Education

جهت دهی مناسب امور جنسی جوانان، نیاز قابل توجهی برای تربیت جنسی وجود دارد که توجه به آن و برنامه ریزی صحیح جهت ارائه آموزش ها از طرق مناسب با رعایت مقتضیات فرهنگی - اجتماعی ضروری به نظر می رسد. از این رو باید بر آن بود با تبیین کمبودهایی که در قالب خلاءهای موجود تربیت جنسی استخراج خواهد شد برای برنامه ریزان و اندیشمندان و سایر دست اندرکاران آموزش عالی، این خلاءها در تهیه محتوای مناسب درسی و پاسخگویی صحیح و راهنمایی دانشجویان در آموزش عالی در نظر گرفته شوند. با عنایت به مطالب گفته شده و اهمیت و ضرورت تربیت جنسی در دانشجویان است که به تحقیق در این زمینه پرداخته شده است. این فصل شامل بیان مسئله، اهمیت و ضرورت تحقیق، اهداف، فرضیه های تحقیق، تعریف مفهومی و عملیاتی می باشد.

۱-۱- بیان مسئله

تربیت جنسی یکی از حوزه های چالش انگیز نظام های آموزشی در جوامع مختلف از جمله جامعه ما می باشد که همواره به خاطر وجود برخی موانع و محدودیت های فکری و اجرایی با مشکلات فراوانی مواجه بوده و همین امر زمینه بروز بسیاری از معضلات اجتماعی و انحراف های رفتاری را در میان نسل جوان فراهم آورده است. این حوزه آموزشی و تربیتی به عنوان یکی از عرصه های مهم تعلیم و تربیت در کنار سایر ابعاد تربیت همچون تربیت ذهنی - شناختی و اجتماعی نقش مهمی در شکل گیری شخصیت انسان داشته و بر افکار و عواطف و رفتارهای وی تأثیر بسزایی دارد. تربیت جنسی با تأکید بر هدایت و راهنمایی یادگیرندگان در زمینه چگونگی رفتار نسبت به جنس مخالف (حسن زاده و همکاران، ۱۳۸۳)، کسب

اطلاعات و آگاهی های شناختی و منطقی (هرلبرت^۱ و همکاران، ۱۹۹۳)، جلوگیری از مشکلات و نارضایتی های جنسی (کورت^۲ و همکاران، ۲۰۰۱)، ایجاد نگرش های سالم، رشد بهداشت روانی، سازگاری اجتماعی و مقابله با اختلالات رفتاری (افتخار اردبیلی و همکاران به نقل از نصیری، ۱۳۸۸) تلاش می کند بسترهای لازم را برای ایجاد و رشد رفتارهای جنسی سالم به دور از هر گونه افراط و تفریط فراهم آورد. واقعیت غیر قابل انکار آن است که دوران بلوغ و نوجوانی که مرحله بیداری غریزه جنسی است یکی از مراحل حساس زندگی است که ضرورت تربیت جنسی صحیح را ایجاب می کند (فرمهینی فراهانی، ۱۳۸۴). در عین حال باید پذیرفت که غریزه جنسی از غرایز نیرومندی است که قدرت زایل کردن اراده انسان را داشته و می تواند همه رفتار و کردار فرد را متأثر سازد (اکبری، ۱۳۸۴). بر این مبنا می توان گفت که اولین ضرورتی که وجود تربیت جنسی را در یک قالب منسجم توجیه و قابل دفاع می کند وجود غریزه جنسی در انسان است. غریزه جنسی از لحظه تولد در نهاد هر فرد وجود دارد و به منظور بقای نسل بشر و ایجاد آرامش در زندگی تا زمان مرگ تداوم می یابد. تنوع و نوع جلوه این غریزه به ویژه در مراحل بلوغ و بعد از آن به میزانی است که می توان گفت هر کس دارای شخصیت جنسی مخصوص به خود است (بنفورد و اسنو^۳، ۲۰۰۰). بر این اساس باید با ارائه آگاهی های لازم به فراگیران در قالب یک برنامه درسی آنان را در هدایت^۴ و تعدیل^۵ غریزه جنسی^۶ یاری کرد. نکته دیگر در این زمینه، توجه به افزایش فاصله بلوغ و ازدواج جوانان به عنوان بخش قابل توجه جمعیت کشور می باشد. وجود سخت گیری ها، توقعات و

1- Herilbert

2- Cort

3- Benford & Snow

4- Guidance

5- Adjustment

6- Sexual Instinct

سنت های بومی غلط والدین، افکار آرمانی و گاه نادرست جوانان، سن ازدواج را به تأخیر انداخته است (پورامینی، ۱۳۸۴). تربیت جنسی صحیح می تواند نقش بارزی را در جلوگیری جوانان از انحراف های ناشی از این فاصله ایفا کند. از سوی دیگر، می توان ضرورت تربیت جنسی را از منظر بهداشت جنسی^۱ نیز مورد توجه قرار داد. "آموزش جنسی باید یکی از مهم ترین اجزای مراقبت بهداشتی باشد زیرا که بسیاری از مشکلات جنسی ناشی از بی اطلاعی از موضوعات جنسی می باشد" (عزیززاده فروزی و همکاران، ۱۳۸۰: ۹۱). در عین حال امروزه با گسترش بیماری ها و اختلالات جنسی و افزایش نرخ بیماری ایدز^۲ تربیت جنسی و برنامه های پیشگیرانه یک ضرورت به حساب می آید (تایلور^۳ به نقل از حسن زاده و همکاران، ۱۳۸۳). بهداشت و سلامت جنسی وضعیتی است که در آن فرد از یک رابطه سالم، مناسب و بهنجار جنسی بهره مند است (معارفی، ۱۳۸۷). بدون تردید یکی از مهمترین راه های رسیدن به این نوع سلامتی، ارائه آموزش های لازم به افراد است (اولسون^۴، ۲۰۱۰). از این گذشته وجود انواع رسانه ها^۵ و فناوری های ارتباطی و زندگی در عصر اطلاعات^۶ باعث آن شده که امکان و سرعت دستیابی جوانان به انواع و اشکال مختلف اطلاعات جنسی تسهیل و تسریع گردد. این قابلیت فنی عملاً موجب آن شده که جوانان بتوانند به آسانی انواع مطالب و تصاویر جنسی را بازیابی و مورد بهره برداری شخصی قرار دهند (دوران، ۱۳۸۴). بدیهی است در فقدان یک نظام تربیت جنسی مناسب و به هنگام، چنین خلأی می تواند یادگیرندگان را مستعد بروز انواع رفتارهای سوء و پر خطر نماید. از سوی دیگر باید این واقعیت را نیز پذیرفت

1- Sexual Hygien

2- AIDS

3- Taylor

4- Olson

5- Media

6- Information Age

که رفتار جنسی^۱ تا حدود زیادی اکتسابی و مبتنی بر یادگیری بوده و نیاز به آموزش و تربیت ویژه دارد. از آنجایی که بعد از خانواده، نهادهای آموزشی بیشترین تأثیر را در تربیت جنسی داشته و بسیاری از والدین هم، بحث در مورد مسائل جنسی را نوعی بی حیایی و بی ادبی تلقی می کنند (فرمهینی فراهانی، ۱۳۸۴) لازم است تربیت جنسی و اطلاعات مربوط به آن در قالب برنامه درسی مدون و صحیح با توجه به مراحل رشد به صورت تدریجی ارائه گردد. آنچه مسلم است اطلاع از یک مسئله انسان را در اجتناب از عواقب وخیم آن یاری خواهد کرد (قائمی، ۱۳۷۵) و " اگر مسئله جنسی را از لحاظ اهمیت در ردیف سایر فعالیت های انسانی قرار داده و آن را گناه نشماریم، بسیاری از مشکلاتی که امروز وجود دارد از میان خواهد رفت " (دبس، ۱۳۸۸:۱۰۰).

عنایت به مطالب فوق، ضرورت توجه و پرداختن به تربیت جنسی در نهادهای آموزشی را خاطر نشان می سازد. ضمن این که باید بر این نکته تأکید کرد که موفقیت و کارآمدی هر نظام آموزشی در زمینه تربیت جنسی می تواند بستر و زمینه های لازم را جهت پیشگیری و مقابله اصولی با انواع و اقسام بیماری های جسمی، اختلالات روحی- روانی و انحرافات و ناهنجاری های اجتماعی و فرهنگی فراهم سازد. به علاوه این امر باعث صرفه جویی در بسیاری از هزینه هایی می گردد که به طور سالانه و به انحاء مختلف توسط دولت و نهادهای وابسته به آن جهت مبارزه با انحرافات و ناهنجاری های مختلف پرداخت می شود. با اتخاذ چنین رویکردی است که بررسی و شناسایی کمبودها و خلاءهای مختلفی که در برنامه های درسی رسمی و اجرا شده^۲ دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در زمینه تربیت جنسی وجود

1- Sexual Behavior

2- Formal & Implemented Curriculum